

Täysistunto

Torstai 6.3.2025 klo 16.00—19.16

2.1. Suullinen kysymys hallituksen työllisyystoimista (Lotta Hamari sd)

Suullinen kysymys SKT 31/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Hamari, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Lotta Hamari sd:** Arvoisa puhemies! Työttömyys on Suomessa kasvanut ennätyslukuihin. Meillä menee jopa niin huonosti, että työttömäksi jäädään nyt paikoista, joissa työntekijöistä aiemmin kilpailtiin. Akavan mukaan korkeakoulutettujen työttömyys kasvaa Suomessa nyt selvästi nopeammin kuin työttömyys keskimäärin. Merkkejä työttömyyden kasvun laantumisesta ei näy korkeakoulutetuilla tai muillakaan koulutusasteilla.

Suurimmalla osalla työllistymisen esteet liittyvät siihen, että omalla kotiseudulla ei ole töitä tai osaamisessa on puutteita. Eriasteisia työkykyongelmia oli lähes puolella. Silti hallituksen ainoa keino työttömyyden hoitoon tuntuu olevan leikkaaminen. Hallitus, leikkaamalla ihmiset eivät työllisty.

Työministeri Satonen, te olette sivuuttanut tutkimustiedon tarvittavista työpolitiikan toimista. Olisiko aika muuttaa kurssia ja tehdä aidosti tietoon perustuvia päätöksiä myös työllisyyden hoidossa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.02 **Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mitä tulee tietoon, niin sitä kyllä nimenomaan on käytetty, koska kaikki nämä uudistukset, jotka täällä on tehty, ovat käyneet varsin huolellisen lainvalmistelun. Aina on tietysti paljon tietoa olemassa, ja sitten on vähän niin, että se, mitä mistäkin painotetaan, on kunkin näkökohta, ja se, mistä näkökulmasta asiaa katsotaan.

Tämä kysymys lähti tästä korkeakoulutettujen työttömyydestä, ja se on totta, että korkeakoulutettujen työttömyys on viime aikoina noussut jonkin verran, mutta siitä ei pidä tehdä kyllä sellaista johtopäätöstä, että korkeakoulutus ei Suomessa edelleen kannattaisi. Jos me katsotaan korkeakoulutettujen työllisyysastetta, niin se on huomattavasti korkeampi kuin esimerkiksi niiden, jotka ovat käyneet vain keskiasteen tutkinnon, tai puhumattaakaan niiden, jotka ovat ammatillisen koulutuksen pohjalta. Muistaakseni me ollaan lähellä 90:tä prosenttia edelleen korkeakoulutettujen työllisyysasteessa, ja sen suhteen olen kyllä luottavainen, että tämä kääntyy, kun talous lähtee nousuun. [Eveliina Heinäluoman välihuuto]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 18/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Hamari, olkaa hyvä.

16.03 Lotta Hamari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Te, hallitus, peritte edelliseltä kaudelta ennätystyöllisyyden. Te olette luvanneet, että suomalaisiin yrityksiin syntyy tällä vaalikaudella 100 000 uutta aitoa työpaikkaa [Petri Hurun välihuuto] ja nimenomaan oikeaa työpaikkaa, ei laskennallisia. Toisin on käynyt, sillä olemme menettäneet tähän mennessä kymmeniätuhansia työpaikkoja. Olette aivan oikeassa siinä, että suhdanne on vaikea, mutta niin se on kaikkialla muuallakin Euroopassa. [Eveliina Heinäluoma: Juuri näin!]

Hyvä työministeri, miksi muissa Euroopan maissa hallitukset ovat tässä samassa suhdannetilanteessa onnistuneet työllisyyden hoidossa Suomea paremmin, ja voisiko hallituksen omilla toimilla olla vaikutusta tähän asiaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.04 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin meidän työllisyyden trendi lähti laskemaan jo vuoden 22 lopulla, eli tämä on ollut pitkä tie. Mutta hyvä uutinen on nyt se, että tämä työllisyyden trendi ei enää laskenut tässä viimeisessä tilastossa, joka saatiin, ja itse asiassa ihan pikkaisen menttiin eteenpäin tammi-kuussa siitä, mikä oli joulukuussa tilanne. Työttömien määrä kyllä nousi edelleen, mutta jos katsotaan työllisyysastetta, niin ihan pikkusen päästiin ylöspäin. Avointen työpaikkojen määrä suhteessa siihen, mikä oli joulukuussa, nousi erittäin paljon, mutta on toki myönnettävä, että ne aina joka vuosi ovat vuoden alussa myös hieman korkeammat kuin edellisen vuoden lopulla. Eli tämä ei ole vielä kovin iso myönteinen merkki, mutta on kuitenkin myönteinen merkki. Näyttää siltä, että ollaan menossa kohti parempaa.

Sen verran, mitä tulee suhdanteeseen, niin totta kai on niin, että ne valtiot, jotka ovat lähimpänä Venäjää, ovat eniten kärsineet tästä sodasta. Tämä näkyy myöskin Baltian maisissa. [Eveliina Heinäluoma: Entäs ne 100 000 uutta työtöntä?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.05 Niina Malm sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Satonen, teidän kaudellanne hallituksen työtavoite ei ole toteutunut, ja nyt te olette kuitenkin siirtämässä sen seuraajallenne. Onko nyt todellakin oikea hetki luopua ja heittää hanskat tiskiin ja jättää kaikki seuraavalle ministerille? Eikö tämä ole vastuutonta?

Ymmärrämme kyllä oikein hyvin, että teillä tällainen lähestymiskulma on, koska työttömien määrä on kasvanut, velka on kasvanut, konkurssien määrä on kasvanut. Pääministerin sijainen Purra, milloin hallitus aikoo virallisesti myöntää, että te ette tavoita teidän työllisyystavoitettanne? [Perussuomalaisten ryhmästä: Kaksi vuotta aikaa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.06 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Työllisyys ja sen kehittyminen seuraavat aina sitä talouden suhdannetta viiveellä —

Pöytäkirjan asiakohta PTK 18/2025 vp

noin kuusi kuukautta ja jopa pidempään. Vastaavasti, kun me olimme jo varsin syvässä taantumassa, meidän työllisyys oli edelleen aika korkealla ja työttömyys alhaista. Vastaavasti nyt, kun talouden suhdanne on pikkuhiljaa eri sektoreilla kääntymässä paremmaksi, valitettavasti työllisyysaste ei ole vielä lähtenyt selvästi nousuun ja työttömyys on edelleen kasvanut.

Mutta aivan kuten työministeri totesi, tämä työllisyyden trendi on kuitenkin jo kääntynyt. Meillä on niin talouteen liittyen kuin erityisesti turvallisuuteen ja geopolitiikkaan liittyen erittäin paljon erilaisia epävarmuuksia, joilla kaikilla on myös vaikutuksia etenkin talouteen. [Eveliina Heinäluoma: Korona!] Se, missä vaiheessa hallituksen tekemät merkittävät uudistukset työmarkkinoille ja rakenteisiin tulevat näkymään muuallakin kuin niissä laskelmissa, riippuu juuri siitä, milloin meidän talous kääntyy selvästi kasvuun. Mutta nämä ovat valtiovarainministeriön virkavastuulla tekemiä laskelmia, ja me kyllä niihin luotamme.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Vielä työministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.07 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Haluan vastata vain kysymyksen alkuosaan. Silloin, kun tämä hallitus aloitti ja kokoomus valitsi omat ministerinsä, päätettiin, että olen tässä tehtävässä ensimmäiset kaksi vuotta ja sen jälkeen Matias Marttinen tulee jatkamaan tässä tehtävässä kaksi vuotta. Minä toivoisin aika pitkään tässä talossa olleena, että täällä kunnioitettaisiin sitä periaatetta, että jokainen puolue valitsee omat ministerinsä. [Oikealta: Juuri näin! — Erinomainen vastauspuheenvuoro!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Piritta Rantanen, olkaa hyvä.

16.08 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Tässä eivät trendit erityisen paljon auta niitä ihmisiä, jotka siellä työttömyyskortistossa tällä hetkellä ovat. Meillä on erittäin paljon niin nuoria kuin aikuisia työttömiä ihmisiä. Meillä on todella paljon sairaanhoitajia ja sosionomeja, jotka hakevat ensimmäistä työpaikkaansa, ja niitä hakijoita voi yhtä työpaikkaa kohden olla vaikka 300.

Ministeri Satonen, kun te sanoitte, millaisia johtopäätöksiä tästä huonosta kehityksestä pitäisi tehdä, niin teidän mielestännehan tästä ei tarvinnut minkäänlaisia johtopäätöksiä tehdä. Itse jos olisin teidän paikallanne näistä asioista päättämässä, ajattelisin, että nyt olisi juuri niitä johtopäätöksiä aika tehdä. Oletteko mielestänne onnistuneet tässä tehtävässä, kuinka Suomen työllisyyttä ja työttömyyttä on hoidettu? [Ben Zyskowiec: Ja mitäs demarit sitten tekisivät?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.09 Työministeri Arto Satonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Luulen, että tässä nyt ei ole niinkään olennaista, olenko minä onnistunut, vaan olennaista on se, pärjääkö Suomi. Ne uudistukset, jotka me nyt olemme tehneet, ovat täysin välttämättömiä sille, että Suomen työllisyysaste voidaan saada sellaiselle tasolle, että me pystymme rahoittamaan hyvinvointiyhteiskunnan menot. Meillä oli aivan hirveä määrä reformivelkaa verrattuna muihin Pohjoismaihin ennen kuin tämä hallitus aloitti, ja nyt valtiovarainministe-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 18/2025 vp

riössä on virkavastuulla laskettu, että niiden uudistusten, jotka me ollaan tehty, työllisyysvaikutus tulee olemaan 90 000 jo nyt tehtyjen reformien osalta sen jälkeen, kun tämä suhdanne kääntyy. Ja jos ei tämä geopolittinen tilanne, joka on hyvin vakava, nyt aiheuta lisää ongelmia, niin uskallan kyllä ennustaa, että se tulee tämän vaalikauden aikana merkittävästi vielä kääntymään, ja luulen, että pitkällä aikavälillä näistä uudistuksista on todella paljon Suomelle hyötyä. [Välihuutoja]